

Anioły i demony w XVI-wiecznych przekładach Ewangelii na język polski

Referat ma być próbą przeglądu określeń stosowanych do opisania złych i dobrych duchów, które współtworzą historię toczącą się w Ewangeliach.

Podstawę materiałową stanowić będą dostępne transkrypcje przekładów Ewangelii na język polski. Przekłady należą do różnych wyznań: katolickiego, ariańskiego, luterńskiego, kalwińskiego. Jednym z celów analizy jest wykazanie różnic między nimi i zależności doboru słownictwa od wyznania.

Anioły pojawiają się w opowiadaniu o historii poczęcia Jezusa. Ten, kiedy już był nauczycielem, wielokrotnie opowiada o zastępach niebieskich. Jako istotę niebiańską opisują także różni tłumacze postać Jana Chrzciciela. Niektórzy posługują się nawet w tym kontekście słowem „anioł”.

Złe duchy natomiast pojawiają się na łamach Ewangelii jako wrogowie ludzkości i Jezusa. Ten niekiedy z nimi rozmawia. Wypędza złe duchy i demony z ludzi, uwalniając ich ciała.

Kolejnym duchem, pojawiającym się na łamach Ewangelii, jest Duch Święty – najważniejszy duch w religii chrześcijańskiej. Jezus niejednokrotnie przywołuje jego osobę, ale także opowiada o nim, stosując różnego rodzaju nazewnictwo.

Ważną postacią Ewangelii jest też szatan, z którym wygrywa Jezus. W rozmowach z niewiernym ludem przywołuje jego postać, określając go na różne sposoby.

Dobre i złe duchy określane są dzięki czerpaniu z takich kręgów tematycznych jak nazwy formacji wojskowych: *zastępy niebieskie* czy *legion*. Z drugiej strony pojawiają się określenia dosłowne: *anioł*, *demon*, *diabeł*.

Ważnym aspektem analizy jest konfrontacja tłumaczeń z podstawą tłumaczenia, głównie Wulgatą, co pozwoli na wyciągnięcie dodatkowych wniosków.